

subjektivní, nelze rozhodnouti ve věci samé a jest odůvodněno zrušiti věc a naříditi prvému soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Čís. 824.

Doručení opisu rozsudku pro státní zastupitelství jest nahraženo jeho sdělením v prvopisu. Lhůta § 285 tr. ř. ku provedení zmáteční stížnosti počíná se dnem, kdy státnímu zástupci byl dodán k nahlédnutí prvopis rozsudku.

(Rozh. ze dne 2. května 1922, Kr I 320/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmáteční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Mostě ze dne 4. května 1921, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přečin předražování dle § 7 čís. 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Státní zastupitelství ohlásilo ihned po prohlášení rozsudku zmáteční stížnost a žádalo o sdělení spisů a doručení vyhotovení rozsudku. Dle záznamu státního zastupitelství na prvopisu rozsudku nahlédlo toto v něj dne 24. června 1921. Podle § 78 tr. ř. děje se doručení soudních opatření státnímu zastupitelství sdělením jich v prvopisu. Je tedy doručení opisu rozsudku, pokud se týče státního zastupitelství, nahraženo sdělením jeho v prvopisu a počíná proto pro ně lhůta § 285 tr. ř. ku provedení opovědčné zmáteční stížnosti dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí. Dne toho v tomto případě ze spisů sice zjistiti nelze, jak však již shora bylo uvedeno, bylo v prvopis rozsudku nahlédnuto dne 24. června 1921, je proto — což při nastalé pochybnosti je ve prospěch státního zastupitelství — den ten pokládati za den, kterého ho spisy s prvopisem rozsudku došly a tudíž za den, od kterého pro ně lhůta ku provedení zmáteční stížnosti běžeti počala. Byly-li mu trestní spisy s vyžádaným opisem rozsudku později na jeho naléhání ještě jednou doručeny, nemohla okolnost ta již míti vlivu na běh lhůty ku provedení zmáteční stížnosti. Ježto pak provedení zmáteční stížnosti podáno bylo k soudu teprve dne 17. ledna 1923, stálo se tak opožděně a, poněvadž při opovědění nebyl určitě označen žádný z důvodů zmátečnosti, vypočtených v § 281 čís. 1—11 tr. ř., nebylo lze k opožděnému provedení zmáteční stížnosti přihlížeti. Jsou tu tedy předpoklady, pro něž měla zmáteční stížnost býti zavržena již soudem své stolice a, poněvadž se tak nestalo, bylo ji zavrhnouti soudem zrušovacím (§ 1 čís. 2 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. na rok 1878).

Čís. 825.

Zločin podvodu křivým svědectvím dle § 199 lit. a) tr. zák.

Ohledně svědka lze použiti zásady §u 202 tr. ř. pouze tehdy, měl-li za to, že sám jest obviněn, a vypovídal-li ve prospěch svůj, nikoliv ve prospěch osoby třetí.

(Rozh. ze dne 4. května 1922, Kr I 399/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného Jiřího K-a do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 8. února 1921, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným spoluvinou na zločinu podvodu podle §§ 5, 197 a 199 a) tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Napadený rozsudek přičítá stěžovateli spoluvinu na zločinu dle §§ 197 a 199 tr. zák., již se dopustil tím, že dne 2. června 1920 navedl Františka Š-a, by vydal u okresního soudu v S. v trestní věci proti stěžovateli pro přestupky §§ 411 a 496 tr. zák. křivé svědectví. Zmateční stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) šu 281 tr. ř. Její vývody soustřeďují se v námitce, že František Š. neměl jmenovaným okresním soudem býti slyšen jako svědek, nýbrž jako spoluobviněný, že na jeho výpověď nelze pohlížeti jako na výpověď svědka, nýbrž obviněného, že Š. nedopustil se tudíž křivého svědectví, a že v důsledku toho nemohl ho stěžovatel k němu naváděti. Ze spisů okresního soudu v S. je patrné, že poškozený František B. učinil trestní oznámení nejen proti stěžovateli Jiřímu K-ovi a Kateřině V-ové, nýbrž též proti třem spoluvinníkům neznámého jména, a že před výsledkem Š-a jako svědka prohlásil, že svědek tento jest v podezření, že byl jedním z těch tří mužů, kteří byli klacky ozbrojeni a stáli u otevřených dveří světnice, kde byl K-em ztýrán a různými nadávkami na cti uražen. Přes toto prohlášení poškozeného B-a usnesl se soud na výsledku Š-a jako svědka, načež tento učinil pod přísahou křivou výpověď. Po té byly okresním soudem postoupeny spisy státnímu zastupitelství k eventuálnímu stíhání pachatelů pro zločin těžkého poškození na těle; toto navrhlo zavedení přípravného vyhledávání proti K-ovi a V-ové pro zločin dle §§ 152 a 155 b) tr. zák. a později jeho rozšíření proti K-ovi a Š-ovi pro zločin podvodu dle §§ 197 a 199 a) tr. zák. Vyslýchán byv jako obviněný seznal Š., že jeho svědecká výpověď, že přijel s K-em z S. zpět do dvora v O. kolem 6. hodiny večer, byla nesprávnou, pravdou že naopak, že se vrátili odpoledne po 3. hodině a že ho potom vyzval, aby šel s ním do čeledníku, kde viděl, jak K. uhodil B. třikrát přes záda a nadal mu kluků židovských. Svou křivou výpověď v příčině doby návratu z S. do dvora v O. ospravedlňoval Š. tím, že ho K. k tomu naváděl a zaplacení sliboval; bál se to odmítnouti ze strachu, by ho K. jako nadřizený nepropustil z práce a on pak s 5 malými dětmi nebyl bez chleba. Při tomto ospravedlnění setrval Š. i při hlavním přelíčení a běže to nalézací soud též za prokázáno. Za tohoto stavu věci dlužno právem posouzení věci nalézacím soudem označiti za bezvadné. Soud stojí na stanovisku, že Š. věděl, že jest vyslýchán jako svědek a že přes to vypovídal vědomě nesprávně. Vzhledem k tomu není pochyby, že formelní předpoklad stíhání a odsouzení jeho pro křivé svědectví jest dán. Pokud se týče materiálního předpokladu, dlužno arci vycházeti ze zásady, ovládající ducha řádu trestního a vyslovené zejména v předpisu § 202 tr. ř., že vinník není povinen k vině se doznati a nesmí býti k doznání nijakým způsobem donucován a že ani sankce šu 199 lit. a) tr. zák. nesmí býti použito za prostředek k obejití zákazu šu 202 tr. ř. Na druhé straně dlužno však trvati při tom, že zásada šu 202 tr. ř. může míti platnost jen tehdy, cítí-li se vyslýchaná osoba také subjektivně skutečně

obviněnou, stíhanou, a že rozhodným jest úmysl, v jakém výpověď učinila, chtěla-li jí totiž pomoci sobě či někomu jinému. V případě, o nějž jde, neospravedlňoval se Š. ani v přípravném vyhledávání ani při hlavním přelíčení tím, že proto křivě vypovídal, poněvadž předpokládal, že je spolupachatelem anebo spoluvinníkem činu, o němž byl vyslýchán, naopak vychází z jeho shora uvedeného ospravedlnění zřejmě na jevo, že při závadné výpovědi neměl na mysli svou účast při činu, a nechtěl ji zakrýti svou eventuelní vlastní vinu, nýbrž že chtěl vyslovenou nepravdou přispěti jen Jiřímu K-ovi. Tomu nasvědčuje úplně pohnutka, Š-em uplatňovaná, že tak učinil z obavy, by nepřišel o své místo ve dvoře v O. Za těchto okolností není oprávněn předpoklad, že Š. pokládal se subjektivně za obviněného a nelze proto důvodně tvrditi, že jeho výpověď byla svou podstatou zodpovídáním se obžalovaného a nikoli seznáním svědka. Vyhovuje-li však dle toho Š-ovo odsouzení pro křivé svědectví ve smyslu §§ 197 a 199 tr. zák. zákonu, není též vyloučeno odsouzení spoluobžalovaného Jiřího K-a pro spoluvinu na tomto zločinu. Důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. není proto dán.

Čís. 826.

Podloudný vývoz mincí jako takových nespadá pod zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 4. května 1922, Kr I 955/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 15. června 1921, pokud jím byli obžalovaní uznáni vinnými přečinem § 2 b) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., a sprostil je po této stránce z obžaloby.

Důvody:

Zmateční stížnosti obžalovaných, pokud čelí proti výroku, odsuzujícímu je pro nedovolený vývoz, pokud se týče spoluvinu na něm a opírají se o § 281 čís. 9 a) tr. ř., jsou odůvodněny. Jde v tomto případě o podloudný vývoz zlatých 10marek, pak 10- a 20korun. Zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., vztahuje se dle svého § 1 výhradně na předměty potřeby ve smyslu § 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. K těmto však peníze, ať již papírové či kovové, ať tuzemské či cizozemské, čítati nelze. Stanovisko odchylné mohlo by přijíti po případě v úvahu, kdyby peníze prokazatelně vyváženy byly jen jako kovový materiál k účelům technickým. Že by tomu však v tomto případě tak bylo, není v rozsudku ani naznačeno, naopak důvody rozsudku ve své celistvosti podobný závěr přímo vylučují. Bylo proto v tomto směru odůvodněným zmatečným stížnostem vyhověno, rozsudek zrušen a obžalovaní v tomto bodě z obžaloby sprostěni. Tím ovšem nemá býti prejudikováno případnému potrestání administrativnímu.